

Gemeente Rotterdam
Afdeling Stadsontwikkeling
De directie
t.a.v. mevrouw drs. M. van Buul
Postbus 6575
3002 AN Rotterdam
ml.vanbuul@rotterdam.nl

Parallelweg 1
Postbus 843
3100 AV Schiedam
T 010 – 246 80 00
E info@dcmr.nl
W www.dcmr.nl

Ons kenmerk
1611977_4708628

Uw kenmerk

Datum
12 mei 2023

Contact
info@dcmr.nl

Afdeling
Reguleren Advies en Omgeving

Bijlagen
-

Onderwerp
Beoordeling Aanvulling ROER - gebiedsontwikkeling A tot Z / MER MIRT Verkenning Oeververbinding

Geachte mevrouw Van Buul,

Op 4 mei 2023 heeft DCMR een zestal documenten van u ontvangen ter beoordeling en toetsing. Het betreffen documenten in het kader van de Aanvulling Omgevingseffectrapportage (Aanvulling ROER) voor de eerste herziening Omgevingsvisie Rotterdam – Gebied Alexander-Zuidplein (A tot Z). Op 2 mei 2023 heeft u met mij de volgende afspraak gemaakt.

DCMR levert de kern van haar advies op 11 mei aan, gebaseerd op de beoordeling van de documenten die DCMR op 4 mei heeft ontvangen. Een uitgebreide(re) beoordeling met alle details (en een eventueel nog aangepast advies op basis van de details) levert DCMR aan op dinsdag 16 mei. Het college B&W behandelt op 16 mei de kern van het advies van DCMR en de behandeling van de volledige beoordeling (met een eventueel aangepast advies) vindt dan plaats in de vergadering van het college B&W op 23 mei.

Hierbij wordt het volgende opgemerkt. Na ontvangst en eerste bestudering van de op 4 mei ontvangen documenten is gebleken dat een tijdige volledige beoordeling van de stukken niet mogelijk is. Zo zijn de bijgevoegde nota's van beantwoording nog niet beoordeeld. Op de vakgebieden ruimtelijke ordening, bodem & water en geluid is het gezien de krappe planning van de gemeente niet mogelijk deze tijdig af te ronden ten behoeve van de reactie op 16 mei. De beoordeling van deze aspecten zal later in de maand mei worden aangeleverd. We behouden het recht voor om dan de nu voorliggende kern van het advies aan te passen, indien dat nodig zou blijken uit de (detail-)beoordeling van deze aspecten.

Wat betreft de Ontwikkelvisie het volgende. De Ontwikkelvisie is de onderlegger c.q. onderbouwing van de partiële herziening van de Omgevingsvisie en zal als leidraad en richtinggevend document fungeren voor de planuitwerking en de daarbij te nemen vervolgbesluiten. De Ontwikkelvisie zal ter kennisname en niet ter vaststelling worden gevoegd bij de stukken voor het college B&W. De Ontwikkelvisie is niet op 4 mei aan de DCMR gestuurd ter beoordeling. Wij gaan er vanuit dat DCMR, vòòrdat de partiële herziening Omgevingsvisie begin september 2023 door B&W wordt vastgesteld, in de gelegenheid is gesteld om een beoordeling te doen en een inhoudelijke reactie te geven op de Ontwikkelvisie.

In het onderhavig advies wordt onder meer gerefereerd aan de kernpunten van ons advies over de NRD. Die zijn in de bijlage bij deze brief opgenomen.

Conclusie beoordeling en advies

DCMR constateert in de beoordeelde documenten onduidelijkheden en tekortkomingen. Indien de gemeente besluit om de vervolgstappen in de m.e.r.- en besluitvormingsprocedure te zetten met de op 4 mei 2023 door de gemeente verstuurd documenten, dan verwacht DCMR de volgende risico's:

- een groot aantal inspraakreacties van burgers en belangenpartijen;;
- een 'negatief' toetsingsadvies van de Commissie-m.e.r., waarin wordt geconcludeerd dat de Aanvulling ROER essentiële tekortkomingen voor de besluitvorming kent;
- mogelijke aanpassing van de partiële herziening van de Omgevingsvisie, omdat uit de nu voorliggende documenten nog onvoldoende blijkt of de voorgestelde plannen uitvoerbaar zijn;
- beroepsprocedures bij de Raad van State bij toekomstige ruimtelijke besluiten, met als mogelijk gevolg de noodzaak om dan de Omgevingsvisie te moeten herzien.

Om tot een goede en zorgvuldige besluitvorming te komen adviseert DCMR dan ook om eerst de geconstateerde onduidelijkheden en tekortkomingen in de rapporten weg te werken, alvorens de vervolgstappen (i.c. ter inzage legging, adviesvraag bij de Commissie-m.e.r., bespreking met de Raad en vaststelling herziening Omgevingsvisie door College van B&W) van de m.e.r.- en besluitvormingsprocedure in gang te zetten.

Bij een collegebesluit tot directe voortzetting van de m.e.r.-procedure adviseert DCMR de gevraagde verduidelijkingen en aanvullingen in ieder geval aan te leveren in de periode tot aan de vaststelling van de definitieve partiële herziening van de Omgevingsvisie door het college B&W begin september 2023. Indien de gemeente over die aanvullingen en verduidelijkingen een advies van DCMR wil ontvangen, dan is DCMR daartoe bereid en zullen daarover goede werkafspraken moeten worden gemaakt.

Toelichting op advies

Bodem en water sturend

De Commissie-m.e.r. en DCMR hebben geadviseerd om een derde alternatief -naast de twee in de NRD beschreven verstedelijkingsalternatieven- te ontwikkelen op basis van het principe "bodem en water sturend". Ontwikkel met deze aanpak alternatieven die op de lange termijn robuust en

duurzaam zullen zijn, in het licht van de nu al in het gebied optredende wateroverlast en bodemdaling en de gevolgen van klimaatverandering en -adaptatie.

In de beoordeelde rapporten blijkt dat de twee onderzochte verstedelijkingsalternatieven “concentreren” en “spreiden” primair vanuit de sturende principes van infrastructuur/OV en steden-/woningbouw zijn ontwikkeld. “Bodem en water sturend” is slechts vormgegeven middels twee subvarianten, pas na de constatering in de effectbepaling dat de twee verstedelijkingsalternatieven “concentreren” en “spreiden” negatief scoren op de aspecten bodem en water. De twee subvarianten zijn ontwikkeld als mitigerende maatregelen van de twee onderzochte verstedelijkingsalternatieven (zie paragrafen 8.1 en 8.5 van de Aanvulling ROER). Deze mitigerende maatregelen zijn toegevoegd om de negatieve effecten op wateroverlast en bodemdaling te beperken. Er is geen zelfstandig alternatief “verstedelijking – bodem en water sturend” ontwikkeld, gelijkwaardig aan de twee alternatieven “verstedelijking – concentreren” en “verstedelijking – spreiden”, waarbij de bodem en het watersysteem leidend zijn voor de ruimtelijke keuzes. De subvarianten “bodem en water sturend” worden naar mening van DCMR niet als sturend principe gehanteerd, maar worden gelijkwaardig beoordeeld aan thema’s zoals economie, welzijn, woningbouw etc.. Dat betekent dat er niet wordt gekozen voor een sturend principe bodem en water zoals dat wel is gedaan bij spreiden en concentreren en bij het principe van bundeling woningbouw langs infrastructuur en nabij OV-haltes en knooppunten.

In paragraaf 1.5.2 van de Aanvulling ROER is vermeld dat in de paragrafen 3.1 en 4.3 is beschreven op welke manier de adviezen van de Commissie-m.e.r. en van DCMR zijn verwerkt bij het opstellen van deze Aanvulling ROER. DCMR constateert dat in die paragrafen (en in de gehele Aanvulling ROER) niet duidelijk wordt gemaakt op basis van welke inhoudelijke gronden er geen derde alternatief “verstedelijking - bodem en water sturend” is ontwikkeld en onderzocht.

Paragraaf 8.5.2 van de Aanvulling ROER bevat een overzicht van de beoordeling van de twee subvarianten op de verschillende thema’s en aspecten. In paragraaf 8.5.3 wordt echter onvoldoende duidelijk waarom voor subvariant “bodem en water 2” wordt gekozen en niet voor “bodem en water 1”, terwijl die variant op het thema “Goede omgevingskwaliteit” positiever wordt beoordeeld en op het thema “Woonomgeving” en “Economische omgeving” iets negatiever (deelgebieden in Prins Alexanderpolder). Daarbij valt op dat bij de deelgebieden Prins Alexanderpolder storende discrepanties bestaan tussen de beoordeling in tabel 8.1 enerzijds en figuur 8.2 en de beoordeling in paragraaf 8.5.2 anderzijds: subvariant bodem en water 2 krijgt in tabel 8.2 en in paragraaf 8.5.2 plots (op een onverklaarbare wijze) een aanmerkelijk betere beoordeling op “Economische omgeving”. Daarnaast is niet duidelijk waarom er bij de beoordeling van de twee subvarianten bij de deelgebieden Prins Alexanderpolder er alleen wordt gerefereerd aan het alternatief “spreiden” en niet ook aan het alternatief “concentreren”, zoals dat voor de andere deelgebieden gebeurt.

Afstemming en integratie voorkeursbeslissing MIRT Verkenning Oeververbinding en OV

De Commissie-m.e.r. adviseerde om in het OER/Aanvulling ROER aan te geven hoe de MIRT-verkenning en de ontwikkeling van A tot Z inhoudelijk en procedureel op elkaar worden afgestemd en hoe wordt omgegaan met de samenhang en wederzijdse afhankelijkheden daartussen. DCMR adviseerde om in het OER/Aanvulling ROER de voorkeursbeslissing van de MIRT-Verkenning niet als een vaststaand gegeven c.q. harde randvoorwaarde te beschouwen waarvan niet mag worden

afgeweken, maar dat ook het onderzoeken van alternatieve oplossingen voor infrastructuur en modaliteiten in de deelgebieden mogelijk is.

In de beoordeelde documenten is de bestuurlijke voorkeursbeslissing op basis van het BO MIRT als uitgangspunt gehanteerd, terwijl dat nog geen planologisch-juridisch besluit is dat met een afgeronde m.e.r.-procedure is onderbouwd. De effecten van de in het MER bij de MIRT Verkenning onderzochte zes alternatieven op de twee verstedelijkingsalternatieven A tot Z (concentreren en spreiden) zijn niet onderzocht en vice versa. Daarom is geen sprake van een integraal (m.e.r.)onderzoek.

Van belang hierbij is hetgeen in paragraaf 3.3.1 van de door de gemeente zelf opgestelde en door het college van B&W vastgestelde NRD is vermeld: *“De alternatieven worden samengesteld aan de hand van de volgende variabelen: de varianten voor de oeververbinding en voor een hoogwaardige OV-verbinding, die worden onderzocht in de MIRT-verkenning”*. De in paragraaf 4.1.3 van de Aanvulling ROER opgenomen tekst *“Door de gekozen stadsbrug en tramverbinding als uitgangspunt te nemen voor beide alternatieven voor de verstedelijking kunnen de effecten van de verstedelijking worden onderzocht zonder bandbreedte in de effecten van de oeververbinding.”* geeft naar mening van DCMR geen invulling aan hetgeen in de NRD is opgenomen. Eerder in tegendeel: er wordt gesteld dat door het alleen meenemen van de bestuurlijke voorkeursbeslissing (en dus het niet meenemen van de zes alternatieven uit de MIRT Verkenning) het een voordeel is dat de effectbepaling beperkt kan blijven. De Aanvulling ROER maakt niet duidelijk op basis van welke inhoudelijke gronden er geen integraal effectonderzoek is uitgevoerd.

Samenhang met de Omgevingsvisie Rotterdam

De punten uit het toetsingsadvies van de Commissie-m.e.r. over het ROER zijn door de gemeente enerzijds verwerkt in het addendum op het ROER en anderzijds doorgeschoven naar de toekomstige (gebieds-)uitwerkingen onder de Omgevingsvisie. De gebiedsontwikkeling A tot Z landt in de partiële herziening van de Omgevingsvisie. Dit wordt gezien als de door de gemeente bedoelde (gebieds-)uitwerking. Met andere woorden, het OER over de gebiedsontwikkeling van A tot Z is het juiste instrument en moment om invulling te geven aan de door de Commissie geconstateerde tekortkoming in het ROER.

De agendapost voor de vergadering van het college van B&W van Rotterdam op dinsdag 26 oktober 2021 is hiervan ook uitgegaan, blijkens volgende passage:

“Om de voortgang op de ambities van de omgevingsvisie, is een evaluatie en monitoringskader gewenst. Ook de Commissie m.e.r. benadrukt het belang hiervan op de doorwerking van de omgevingsvisie. Door periodiek te evalueren, monitoren en vooruitblikken wordt essentiële sturingsinformatie ingewonnen die gebruikt kan worden bij vervolgbesluiten. Het toepassen van het monitoring en evaluatiekader is dan denkbaar in cycli van eenmaal per twee jaar voorafgaand aan een (her)besluit over de omgevingsvisie. Een eerste moment dat wij voorzien is het actualiseren van de omgevingsvisie op basis van de resultaten van de MIRT-verkenning Oeververbindingen regio Rotterdam.”

DCMR constateert dat de voorgenomen monitoring en evaluatie vanuit de ROER en de Omgevingsvisie niet is opgestart en dat er geen resultaten beschikbaar zijn die gebruikt kunnen worden bij de Aanvulling ROER, de Ontwikkelvisie A tot Z en de partiële herziening van de Omgevingsvisie.

Totstandkoming voorkeursmodel verstedelijking en doortrekking tram

De in de Aanvulling ROER in paragraaf 9.2 onder het kopje “*Hoe zijn uitkomsten van de Aanvulling ROER meegenomen?*” opgenomen tekst bevat een te summiere onderbouwing van de totstandkoming van het voorkeursmodel verstedelijking. Hoofdstuk 9 bevat weliswaar een beschrijving van het voorkeursmodel alsmede van de effecten daarvan, maar de totstandkoming ervan aan de hand van de resultaten van de effectbepalingen en -beoordelingen van de alternatieven en subvarianten (hoofdstukken 5 t/m 8 van de Aanvulling ROER) is in paragraaf 9.2 nog onvoldoende duidelijk gemotiveerd.

De doortrekking van de tram van Kralingse Zoom naar Alexander (onderdeel van het alternatief “spreiden”) is globaal onderzocht op effecten. De effectbeschrijving in de Aanvulling ROER gaat echter slechts over één voorkeurstracé. Er zijn geen andere tracévarianten beschreven en onderzocht. Daarmee ontbreekt in de Aanvulling ROER belangrijke (milieu-)informatie. Opvallend is verder dat de doortrekking van de tram van Kralingse Zoom naar Alexander niet in de partiële herziening Omgevingsvisie is opgenomen, maar wel op de aangepaste Omgevingsvisiekaart. Het is onduidelijk waarom de doortrekking van de tram wel in het voorkeursmodel verstedelijking is opgenomen (zie hoofdstuk 9 Aanvulling ROER), maar niet in de partiële herziening van de Omgevingsvisie.

Onduidelijkheid over inpasbaarheid oeververbinding (bij keuze voor een brug)

Bij de aanleg van de oeververbinding zijn de belangrijkste knelpunten de nautische veiligheid (scheepvaartveiligheid) en de natuur (Natuur Netwerk Nederland, NNN-gebied). Het is niet duidelijk welke (inpassings-)maatregelen noodzakelijk zijn om deze knelpunten weg te nemen.

- Over de nautische inpasbaarheid van een brug is in het MER MIRT Verkenning Oeververbinding opgenomen: *“Een nieuwe brug over de Nieuwe Maas heeft gevolgen voor de scheepvaart. Het onderzoek laat zien dat er maatregelen nodig zijn om te zorgen dat schepen deze nieuwe brug veilig kunnen passeren. Deze maatregelen zijn rivierverruiming, waarbij de oever van De Esch ten hoogste 175 m moet worden verlegd, maar mogelijk minder als maatregelen op de vaarweg kunnen worden getroffen. Vanwege deze forse ingreep in De Esch wordt in de volgende fase verder uitgezocht welke maatregelen op de vaarweg haalbaar en toelaatbaar zijn en wat de effecten daarvan zijn op de scheepvaart op de Nieuwe Maas en op de benodigde afgraving van De Esch. Uit het onderzoek blijkt dat op locatie ‘Bocht A’ verschillende maatregelen mogelijk zijn.*
Als gevolg van verruiming van de rivier tast een brug over de Nieuwe Maas de bebouwing (woningen en (rijks)monumenten) in Polder De Esch aan. Hoeveel de rivier moet worden verruimd is afhankelijk van de mogelijkheid om maatregelen op de vaarweg te treffen, zoals tijpoort beperkingen, sleepbootassistentie, omvaren via de Oude Maas of een oploopverbod”.

Op basis van de informatie uit de aanvulling ROER is het op dit moment niet duidelijk met welke aanvullende maatregelen de nautische veiligheid van de brug kan worden gegarandeerd, welke effecten de benodigde maatregelen met zich meebrengen op de omgeving (landschap, cultuurhistorische waarden en natuur) en welke kosten daarmee gepaard gaan. Het is daarom op dit moment onvoldoende duidelijk of een brug op de voorgenomen locatie inpasbaar en uitvoerbaar is. Het doorschuiven van onderzoek naar de inpasbaarheid van een brug naar de planuitwerkingsfase

en naar ruimtelijke vervolgbesluitvorming, ziet DCMR als een inhoudelijk, bestuurlijk-procesmatig en juridisch risico.

- Over het NNN-gebied is in de Aanvulling ROER het volgende opgenomen: *“Polder De Esch en het Eiland van Brienoord behoren tot het NNN. Het inpassen van een stadsbrug vraagt waarschijnlijk om een aanpassing van de oever ter hoogte van Polder de Esch, waardoor een deel van het natuurgebied verloren gaat. Voor de stadsbrug betreft het ruimtebeslag op het NNN het directe ruimtebeslag en het indirecte ruimtebeslag (het areaal dat door de ingreep niet meer als NNN kan functioneren). De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN worden daardoor aangetast, wat in beginsel niet is toegestaan. In de uitwerking van de stadsbrug in de volgende studiefase moet worden onderzocht in hoeverre de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied worden aangetast (zoals afname van stilte of donkerte, aantasting beheertypes, etc.). Hiervoor zijn een quickscan ecologie, eventuele vervolgonderzoeken en een ‘Nee, tenzij-toetsing’ benodigd. Afhankelijk van welke waarden worden aangetast, is gelijkwaardige compensatie benodigd, waarbij de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN in stand worden gehouden”*.

De implicaties van de aantasting van het gebied in De Esch dat onder het NNN-beleid valt, zijn in deze fase van de Aanvulling ROER onvoldoende onderzocht. Hierbij is bovendien de provincie Zuid-Holland het bevoegd gezag; m.a.w. er is medewerking nodig van de provincie om de provinciale verordening aan te passen. Voor aantasting van het NNN dient namelijk bij de vervolgbesluitvorming een ontheffing op grond van artikel 6.29 van de Omgevingsverordening Zuid Holland, te worden aangevraagd bij Gedeputeerde Staten, waarbij moet worden voldaan aan de aanvullende voorwaarden uit artikel 6.31 (beoordelingsregels ontheffing natuur). Dit betekent dat het realiseren van de voorgenomen oeververbinding (brug) alleen mogelijk is, als het groot openbaar belang aangetoond is, er geen reëel alternatief mogelijk is en er vervolgens mitigatie- en compensatiemaatregelen getroffen kunnen worden. De aanvraag moet worden ingediend door de gemeente en moet worden voorzien van een onderbouwing en compensatieplan.

Het is echter niet bekend of die medewerking vanuit de provincie Zuid-Holland - als zijnde bevoegd gezag voor de benodigde ontheffing van de provinciale verordening - zal worden verleend.

Daarnaast is het nog onvoldoende duidelijk welke mitigerende en/of compenserende maatregel nodig en mogelijk zullen zijn. Het doorschuiven van onderzoek naar de inpasbaarheid naar de planuitwerkingsfase en naar ruimtelijke vervolgbesluitvorming, ziet DCMR als een inhoudelijk, bestuurlijk-procesmatig en juridisch risico.

Lucht en geluid

De uitgevoerde onderzoeken naar luchtkwaliteit en geluid zijn te kwalitatief voor dit besluitvormingsniveau en ze zijn ontoereikend, omdat ze geen inzicht geven in de te nemen maatregelen waarmee de Rotterdamse ambities op het gebied van leefomgeving uit de Omgevingsvisie kunnen worden gehaald.

Er mag worden verwacht dat de nieuwe EU-regelgeving grotere impact kan hebben dan nu is aangegeven. Voorkomen moet worden dat nieuwe luchtkwaliteitsknelpunten ontstaan bij invoering van deze nieuwe regelgeving. Daarom is een doorrekening met de nieuwe EU-normen nodig. De effectbeoordeling laat bovendien een neutraal beeld tot een achteruitgang zien van de leefomgevingskwaliteit op de aspecten geluid, lucht en externe veiligheid. Ook hier geldt dat het

doorschuiven van onderzoek naar de effecten ten aanzien van de leefomgevingskwaliteit (m.n. lucht) naar monitoring en naar de planuitwerkingsfase en ruimtelijke vervolgbesluitvorming, door DCMR als een inhoudelijk, procesmatig en juridisch risico wordt gezien.

In de Aanvulling ROER ontbreekt het centraal stellen van de milieugehinderden, terwijl dat wel het doel is van een milieueffectrapportage. Daarnaast is het één van de uitgangspunten van de Omgevingsvisie om het aantal milieugehinderden niet te laten toenemen. Nu wordt echter naar de referentiesituatie gekeken en geconstateerd dat alleen daar al sprake is van een toename. Zo wordt dit gegeven min of meer geaccepteerd. Dan treedt er zelfs daartegen afgezet nog een verslechtering op. Dat is niet acceptabel. Temeer omdat het hier over toename van gezondheidsrisico's gaat. Tenminste zou de Aanvulling ROER kwantitatief inzicht moeten bieden in deze verslechtering. Daarnaast wordt niet of onvoldoende duidelijk gemaakt welke maatregelen moeten worden genomen om dit te kunnen oplossen. Daarbij dienen scherpe keuzes te worden gemaakt. Zoals: er staat afscherming van geluid langs de A16 geprojecteerd. Bekend is dat bij Brainpark er een scherm van 25 meter hoogte nodig is. Wordt deze afscherming dan over kilometers doorgetrokken om heel de A16 af te schermen? Dat soort keuzes moeten landen in de herziening.

Partiële herziening Omgevingsvisie

Het is naar mening van DCMR nodig om explicieter de keuzes en consequenties op te nemen in de herziening. Dat betreft als eerste de consequenties van de bodem & water subvarianten en de keuzes die daaruit zullen voortvloeien. Verder de consequenties van de keuze van het verstedelijken op de verslechtering van de leefomgeving op een aantal milieuthema's zoals geluid, lucht en EV. Daarbij explicieter de (kwalitatieve) maatregelen opnemen die uiteindelijk gaan doorwerken in de gebiedsontwikkelingen en gebiedsbestemmingsplannen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan afscherming van geluid langs de rijkswegen. Nu is wel veel aandacht gegeven aan vergroening als kwalitatieve maatregel. Het maatregelenpakket moet eigenlijk verbreed worden zodat aan alle uitdagingen het hoofd wordt geboden. Dit mag echter geen afwenteling worden naar de ruimtelijke vervolgplannen toe. Potentiële oplossingen moeten nu al duidelijk worden gemaakt.

Geconstateerd wordt dat er momenteel een discrepantie bestaat tussen de ambitie om de leefomgeving niet te laten verslechteren en de ontwikkelmogelijkheden zoals de herziening nu mogelijk gaat maken. In deze herziening ontbreekt echter een eenduidig toetsingskader om de nog komende ruimtelijke plannen af te wegen en een goede en gezonde leefomgeving te garanderen.

Afsluitend meld ik dat DCMR bereid is om een nadere mondelinge toelichting te geven op het nu voorliggend advies. Indien de gemeente over de (eventueel) door de gemeente geleverde aanvullingen en verduidelijkingen een advies van DCMR wil ontvangen, dan is DCMR daartoe bereid en zullen daarover goede werkafspraken moeten worden gemaakt.

Hoogachtend,

D.R. Molenaar
directielid DCMR Milieudienst Rijnmond

DCMR maakt gebruik van digitaal vaststellen, daarom ontbreekt een zichtbare handtekening

BIJLAGE Advies DCMR inzake NRD Gebiedsuitwerking van A tot Z

Het college van B&W Rotterdam heeft op 25 augustus 2022 de Notitie Reikwijdte & Detailniveau (NRD) Omgevingseffectrapportage voor de eerste herziening Omgevingsvisie Rotterdam – Gebied Alexander-Zuidplein (A tot Z) vastgesteld. Op 17 januari 2023 heeft DCMR een advies aan u uitgebracht aangaande de NRD. Dat advies omvatte drie onderwerpen:

- Het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage aangaande de NRD;
- De samenhang van de gebiedsontwikkeling A tot Z met de MIRT Verkenning Oeververbinding en OV Rotterdam;
- De doorwerking van de Omgevingsvisie Rotterdam in de gebiedsontwikkeling A tot Z en de samenhangen met het milieueffectrapport/omgevingseffectrapport (OER/Aanvulling ROER).

De kernpunten van het advies waren:

- DCMR onderschrijft het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage en adviseert de gemeente om daar invulling aan te geven.
- DCMR adviseert een derde alternatief te ontwikkelen op basis van het uitgangspunt bodem en water sturend. Dit kan parallel aan de uitwerking van de twee verstedelijkingsmodellen die in de NRD zijn beschreven. Vertraging in de planning hoeft dan niet te ontstaan.
- Indien het advies slechts in beperkte mate wordt overgenomen, dan verwacht de DCMR een verhoogd risico op een 'negatief' toetsingsadvies van de Commissie, waarin wordt geconcludeerd dat het OER essentiële tekortkomingen voor de besluitvorming kent en dit betekent ook een verhoogd risico op beroepsprocedures bij de Raad van State bij toekomstige ruimtelijke besluiten.
- Omdat de voorkeursbeslissing (BO MIRT november 2022) in het kader van de MIRT Verkenning Oeververbindingen en OV Rotterdam reeds is genomen en het daarbij behorend MER pas ter inzage zal worden gelegd bij de publicatie van het ontwerp van de herziening van de Omgevingsvisie, mag worden verwacht dat er niet alleen zienswijzen worden ingediend die betrekking hebben op het OER/Aanvulling ROER, maar ook op het MER van de MIRT-Verkenning. Dit vraagt om een gedegen integrale afweging over zowel de verstedelijkingsopgave A tot Z als over de oeververbindingen en OV.
- Ten behoeve van deze benodigde gedegen integrale afweging adviseert DCMR om in het OER de voorkeursbeslissing van de MIRT-Verkenning niet als een vaststaand gegeven c.q. harde randvoorwaarde te beschouwen waarvan niet mag worden afgeweken, maar dat ook alternatieve oplossingen voor infrastructuur en modaliteiten in de deelgebieden mogelijk zijn. De informatie uit het MER bij de MIRT-Verkenning maakt naar mening van DCMR integraal onderdeel uit van de alternatieven en van de effectbepaling in het OER/Aanvulling ROER.